

Nagelaten fragmenten, deel 4. Juli 1882 – winter 1883

Friedrich Nietzsche

Amsterdam (SUN) 2007

584 p., ISBN 9789058750679, € 38,50

Toen Friedrich Nietzsche (1844-1900) met grote hamerslagen de westerse filosofie sinds Plato aan gruzelementen sloeg, heeft de 'filosoof met de hamer' al doende een aantal prachtige boeken geproduceerd. Maar, bij deze immense, zoniet megalomane verbouwklus bleef veel van het voorbereidende werk achter. Dit zijn de talrijke fragmenten die stammen uit Nietzsche's nalatenschap.

De nagelaten fragmenten bestaan uit aantekeningen bij uitgegeven boeken, opzetten voor te schrijven boeken, invallen en gedachten. Ze zijn, zo heet het, onmisbaar voor een goed begrip van Nietzsche's werk, maar ook wie een minder systematische interesse navolgt kan zich laven aan snedige aforismen, spreuken, dichtregels en sprekende tekstfragmenten.

De in dit deel behandelde periode was niet de minste in Nietzsche's leven. Ze wordt begrensd door de publicatie van *De vrolijke wetenschap* (zomer 1882) en de voorbereiding van *Aldus sprak Zarathoestra* (vanaf 1883). Van *Zarathoestra* liggen de vele sporen uitgezaaid doorheen dit deel van de *Nagelaten Fragmenten*, bijvoorbeeld grote stukken tekst, onderwerpslijstjes en spreuken.

Michel van Nieuwstadt die met een beurs van het Fonds der Letteren aan het werk ging bezorgde een puike vertaling uit de *Kritische Gesamtausgabe* van de Italianen Giorgio Colli enazzino Montinari. Een kritisch notenapparaat en biografische gegevens uit deze periode van Nietzsche's leven completeren dit deel.

Uitgeverij Sun heeft zich gewijd aan de vertaling en uitgave van Nietzsche's *Nagelaten Fragmenten*. Tot nu toe verschenen zes delen. Het hier besproken deel 4 en de delen 1 t/m 3 en 6 en 7. Het laatste deel, deel 5, verschijnt in april 2007. (FH)